

SU KUO SUSITINKA SEIMO NARIAI?

2022 PAVASARIS
2020-2024 M. KADENCIJA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją rengė: Deividas Bačiulis, Ieva Dunčikaitė, Aistė Rinkevičiūtė, Ingrida Kalinauskienė.

Studijos įžvalgų dizainą paruošė: Kristina Alijošiūtė.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusiai savanorei: Rugilei Atkočiūnaitei.

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2022 m. liepos 27 - rugpjūčio 23 dienomis.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022 m.

www.transparency.lt

Finansuojama iš Europos Sąjungos vidaus saugumo fondo – policijos.

Nei Europos Sąjungos institucijos ir įstaigos, nei jų vardu veikiantis asmuo negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose.

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos tikslas – sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbė savo darbotvarkes ir pranešė apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais 2020-2024 m. kadencijos, 2022 m. pavasario sesijos metu, bei palyginti šiuos rezultatus su 2021 m. pavasario sesijos duomenimis (studiją galite rasti [čia](#)).

TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse 2022 m. pavasario sesijos metu (2022 m. kovo 10 d. – 2022 m. rugpjūčio 16 d.) pateiktą informaciją apie parlamentarų susitikimus su nevyriausybinių organizacijų, verslo ir profsajungų atstovais, registruotais lobistais ir kitomis interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. 2022 m. Seimo pavasario sesijos metu **pusė (73) parlamentarų paskelbė apie 708 susitikimus** su interesų grupėmis ir registruotais lobistais.
- II. **Visi vienos frakcijos (Laisvės frakcija) nariai** paskelbė bent po vieną susitikimą su interesų grupių atstovais, iš viso – 155 susitikimus.
- III. Daugiausiai susitikimų vyko su **verslo ir verslo asociacijų atstovais** (221), iš jų – 52 su lobistų sąrašė registruotomis verslo asociacijomis ir įmonėmis.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *lrs.lt* puslapyje.
- Viešinti visus susitikimus su (1) interesų grupėmis (asociacijomis, konfederacijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, paramos ir labdaros fondais ir kt.), (2) registruotais lobistais ir (3) susitikimus, kurių metu politikas gauna pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais susitinkama, kokios jų pareigos, kur ir kada susitinkama, koks susitikimo tikslas ar tema, aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

Daugiau TILS pasiūlymų, susijusių su Seimo duomenimis, galite rasti www.manoseimas.lt.

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *Irs.lt* (tais atvejais, kai Seimo narys (-ė) buvo paskirtas ministru (-e), papildomai peržiūrėti ir suskaičiuojami susitikimai su interesų grupių atstovais, skelbiami jo/jos, kaip ministro (-ės), darbotvarkėse);
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis pavišino kiekvienas Seimo narys (-ė) nuo 2022 m. kovo 10 d. iki 2022 m. rugpjūčio 16 d. imtinai;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kiek susitikimų viešina skirtingų frakcijų nariai.¹

Vertinime naudojamos sąvokos:

- **Interesų grupė** – tai gyventojų grupė ir / arba juridiniai asmenys, kurie siekia daryti įtaką priimant politinius ir / arba administracinius sprendimus;
- **Susitikimas su interesų grupe** – susitikimas, kurio metu galima buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą, kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybinėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos ir labdaros fondus), akademikais ir pan.

Į susitikimų sąrašą buvo neįtraukti šie susitikimai:

- su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais bei kitais politikais;
- pernelyg plačiai ir abstrakčiai įvardinti susitikimai, kai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė („susitikimas su antstoliais, sportininkais“ ir pan.);
- su rinkėjais arba kai politikai dalyvauja renginiuose, parodų atidarymuose, knygų pristatymuose, konferencijose ir pan.;
- viešinti asmeninėse socialinių tinklų paskyrose.

¹ Frakcijų paskelbtų susitikimų skaičius yra sudaromas iš frakcijai priklausančių individualių Seimo narių susitikimų skaičiaus. Tai reiškia, kad parlamentarui pakeitus frakciją, jo / jos nauji susitikimai bus priskirti tai frakcijai, prie kurios jis / ji prisijungė.

2. TYRIMO REZULTATAI

2022 m. Seimo pavasario sesijos metu daugiau nei pusė (73) parlamentarų paskelbė 708 susitikimus su interesų grupėmis ir registruotais lobistais. Prieš metus, 70 parlamentarų pranešė apie 654 tokius susitikimus.

Daugiausiai paskelbtų susitikimų vyko su verslininkais ir verslo asociacijomis (221). Iš jų, 52 susitikimai vyko su lobistų sąraše registruotomis verslo asociacijomis ir įmonėmis. Kas ketvirtas susitikimas (181 iš 708) vyko su NVO ir kitomis ne pelno siekiančiomis organizacijomis bei 161 susitikimas - su švietimo įstaigų ir mokslo atstovais. (Priedas nr. 1)

Aktyviausiai susitikimus skelbė Laisvės frakcijos nariai. Visi šios frakcijos parlamentarai deklaravo bent po vieną susitikimą su interesų grupių atstovais, iš viso – 155 tokius susitikimus. (Priedai nr. 2 ir nr. 3)

10 iš 12 Liberalų sąjūdžio frakcijos narių paviešino 76 susitikimus, 7 iš 12 Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narių deklaravo 27 susitikimus, 8 iš 16 Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ narių paviešino 42 susitikimus, 23 iš 50 Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narių – 302 susitikimus, 7 iš 20 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narių – 34 susitikimus, 3 iš 9 Darbo partijos frakcijos narių paviešino 12 susitikimų su interesų grupių atstovais ir registruotais lobistais, tiek pat Lietuvos regionų frakcijos narių (3 iš 9) paskelbė 9 susitikimus. Vienas Seimo narys, neįsiregistravęs į frakciją, nepaskelbė nė vieno susitikimo su interesų grupėmis. (Priedai nr. 2 ir nr. 3)

Daugiausiai susitikimų 2022 m. pavasario sesijos metu deklaravo Laisvės frakcijos narė Aušrinė Armonaitė ir Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen – po 51 susitikimą, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narės Monika Navickienė – 45 susitikimus ir Jurgita Šiugždinienė – 44 susitikimus bei Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Simonas Gentvilas – 43 susitikimus. (Priedas nr. 4)

Valdančiosios frakcijos paskelbė keturis kartus daugiau susitikimų (533 susitikimai) negu Seimo opozicija – 124 susitikimai. Susitikimus su interesų grupių atstovais viešino 4 iš 8 frakcijų seniūnų ir 9 iš 16 komitetų pirmininkų.

3. PRIEDAI

PRIEDAS NR. 1. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLO ASOCIACIJOS ²		NVO IR VIETOS BENDRUOMENĖS		PROFESINĖS SĄJUNGOS		REGISTRUOTI LOBISTAI		KITI SUSITIKIMAI ³	
	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.
Susitikimų skaičius	221	199	181	172	27	19	11	11	268	253
Proc. nuo visų susitikimų	31,2%	30,4%	25,6%	26,3%	3,8%	2,9%	1,6%	1,7%	37,9%	38,7%

PRIEDAS NR. 2. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: SUSITIKIMŲ SU INTERESŲ GRUPĖMIS VIEŠINIMAS

FRAKCIJA ⁴	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.
Darbo partijos	9	10	3	5	33,3%	50%
Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“	16	-	8	-	50%	-
Laisvės	11	11	11	11	100%	100%
Liberalų sąjūdžio	12	12	10	10	83,3%	83,3%
Lietuvos regionų	9	9	3	1	33,3%	11,1%
Lietuvos socialdemokratų partijos	12	13	7	6	58,3%	46,2%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	20	32	7	11	35%	34,4%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	50	50	23	23	46%	46%

² Iš jų, 52 susitikimai vyko su lobistų sąrašė registruotomis verslo asociacijomis ir įmonėmis.

³ Į šią kategoriją patenka susitikimai su švietimo ir mokslo atstovais (161; 22,7%), medicinos atstovais (24; 3,4%), kiti pavieniai susitikimai (16; 2,3%), susitikimai su religinių bendruomenių atstovais (16; 2,3%), meno ir kultūros įstaigų atstovais (15; 2,1%), sporto atstovais (11; 1,6%), įvairių iniciatyvų atstovais (10; 1,4%), socialinės rūpybos įstaigų atstovais (9; 1,3%), bei žiniasklaidos atstovais, kai nenurodoma, jog vyko interviu (6; 0,8%).

⁴ Vienas Seimo narys buvo neprisiregistravęs prie frakcijos (nuo 2022-05-27). Susitikimų su interesų grupių atstovais 2022 m. pavasario sesijos metu neskelbė.

PRIEDAS NR. 3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: PAVIEŠINTŲ SUSITIKIMŲ SKAIČIUS

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		SUSITIKIMŲ DALIS	
	2022 PAV.	2021 PAV.	2022 PAV.	2021 PAV.
Darbo partijos	12	13	1,7%	2%
Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“	42	-	5,9%	-
Laisvės	155	149	21,9%	22,8%
Liberalų sąjūdžio	76	84	10,7%	12,8%
Lietuvos regionų	9	3	1,3%	0,5%
Lietuvos socialdemokratų partijos	27	45	3,8%	6,9%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	34	55	4,8%	8,4%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	302	256	42,7%	39,1%

PRIEDAS NR. 4. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁵
	2022 PAV.	2021 PAV.		
Aušrinė Armonaitė	51	30	2	LF
Viktorija Čmilytė-Nielsen	51	32	3	-
Monika Navickienė	45	29	2	TS-LKDF
Jurgita Šiugždinienė	44	29	1	TS-LKDF
Simonas Gentvilas	43	34	2	LSF
Morgana Danielė	26	21	1	LF
Justas Džiugelis	24	38	2	TS-LKDF

⁵ Trumpiniai:

Darbo partijos frakcija – DPF,
 Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – DFVL,
 Laisvės frakcija – LF,
 Liberalų sąjūdžio frakcija – LSF,
 Lietuvos regionų frakcija – LRF,
 Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – LSDPF,
 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – LVŽSF,
 Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – TS-LKDF.

Andrius Kupčinskas	21	13	2	TS-LKDF
Dalia Asanavičiūtė	21	18	1	TS-LKDF
Ingrida Šimonytė	19	32	2	TS-LKDF
Vilija Targamadzė	19	23	1	DFVL
Kasparas Adomaitis	18	28	1	LF
Andrius Vyšniauskas	16	14	1	TS-LKDF
Linas Slušnys	16	14	1	TS-LKDF
Irena Haase	15	1	2	TS-LKDF
Kristijonas Bartoševičius	15	9	1	TS-LKDF
Jurgita Sejonienė	13	0	1	TS-LKDF
Ewelina Dobrowolska	12	15	1	LF
Gintarė Skaistė	11	4	2	TS-LKDF
Tomas Vytautas Raskevičius	11	6	1	LF
Vytautas Juozapaitis	11	5	3	TS-LKDF
Stasys Tumėnas	10	15	2	LVŽSF
Dainius Kreivys	9	8	3	TS-LKDF
Ieva Pakarklytė	9	7	1	LF
Marius Matijošaitis	8	15	1	LF
Raimundas Lopata	8	4	1	LSF
Valentinas Bukauskas	8	5	5	DPF
Dovilė Šakalienė	7	0	2	LSDPF
Guoda Burokienė	7	4	2	LVŽSF
Laima Liucija Andrikienė	7	3	4	TS-LKDF
Monika Ošmianskienė	7	2	1	LF
Artūras Žukauskas	6	6	1	LF
Eugenijus Gentvilas	6	9	4	LSF
Eugenijus Sabutis	6	3	1	LSDPF
Orinta Leiputė	6	12	2	LSDPF

Vytautas Bakas	6	0	2	DFVL
Kazys Starkevičius	5	0	5	TS-LKDF
Rima Baškienė	5	14	5	DFVL
Rita Tamašunienė	5	3	3	LRF
Robertas Šarknickas	5	5	2	LVŽSF
Viktoras Pranckietis	5	22	2	LSF
Andrius Bagdonas	4	0	1	LSF
Domas Griškevičius	4	3	1	DFVL
Gintautas Kindurys	4	2	2	LVŽSF
Ligita Girskienė	4	4	1	LVŽSF
Virgilijus Alekna	4	6	2	LSF
Vytautas Mitalas	4	17	1	LF
Algirdas Sysas	3	0	7	LSDPF
Asta Kubilienė	3	0	2	LVŽSF
Česlav Olševski	3	0	2	LRF
Juozas Baublys	3	3	2	LSF
Silva Lengvinienė	3	2	1	LF
Viktoras Fiodorovas	3	1	2	DPF
Algirdas Butkevičius	2	14	7	DFVL
Arvydas Anušauskas	2	5	4	TS-LKDF
Gabrielius Landsbergis	2	4	2	TS-LKDF
Laima Mogenienė	2	1	2	DFVL
Linas Kukuraitis	2	0	1	DFVL
Liudas Jonaitis	2	0	2	LSDPF
Stasys Šedbaras	2	0	4	TS-LKDF
Tomas Bičiūnas	2	1	1	LSDPF
Zenonas Streikus	2	5	2	DFVL
Agnė Bilotaitė	1	9	4	TS-LKDF

Algis Strelčiūnas	1	0	3	TS-LKDF
Andrius Mazuronis	1	1	4	DPF
Arminas Lydeka	1	1	5	LSF
Beata Petkevič	1	0	1	LRF
Giedrius Surplys	1	0	1	LVŽSF
Jonas Varkalys	1	2	2	LSF
Jurgis Razma	1	0	7	TS-LKDF
Kęstutis Vilkauskas	1	1	1	LSDPF
Matas Maldeikis	1	1	1	TS-LKDF
Ričardas Juška	1	2	2	LSF